

3. Закон Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» от 12.07.2013 № 56-3 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://pravo.by/document/?guid=3871&p0=H11300056>

Лисенко Анастасія
магістр

Науковий керівник: к.е.н., старший викладач Штельма Н.О.
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

ЗОВНІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ АУДИТУ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

Основним документом в системі стандартів по забезпеченню якості професійних аудиторських послуг є Положення про зобов'язання організацій-членів МФБ 1 «Забезпечення якості» (Statement of membership obligations (SMO) 1 “Quality assurance”), яке було введено в дію з 31 грудня 2005 року. Характерною вимогою положення є те, що в ньому не просто констатується необхідність запровадження зовнішніх перевірок аудиторських фірм, а наголошується на прозорості формування такої системи та її комплексності. Даним положенням передбачена обов'язковість таких заходів:

- забезпечити введення обов'язкової програми контролю якості для аудиторських фірм, які виконують аудит фінансової звітності, щонайменше, підприємств – відкритих акціонерних товариств, акції яких котируються на фондових біржах;

- розробити та опублікувати критерії для оцінки всіх інших видів аудиту фінансової звітності, для того щоб встановити, чи повинні вони в подальшому бути включені до цієї програми.

Основним документом в європейському законодавстві, в якому висуваються вимоги щодо організації системи забезпечення якості є Директива 2006/43/ЄС від 17 травня 2006 року Європейського Парламенту та Ради про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності. Директивою передбачено, що кожна держава-член повинна стежити за тим, щоб до всіх аудиторів та аудиторських фірм застосовувалася система забезпечення якості, яка повинна відповідати принаймні таким критеріям:

- система забезпечення якості повинна бути організована так, щоб забезпечити її незалежність від аудиторів і аудиторських фірм, що контролюються, з урахуванням суспільного нагляду;

- фінансування системи забезпечення якості має бути гарантованим і вільним від будь-якого можливого неналежного впливу з боку аудиторів чи

аудиторських фірм;

- система забезпечення якості повинна мати достатні ресурси;
- особи, що проводять перевірки з метою забезпечення якості, повинні мати належну професійну освіту та відповідний досвід в сфері обов'язкового аудиту та фінансової звітності, поєднаний із тематичним навчанням з питань проведення перевірок для забезпечення якості;
- за результатами перевірки з метою забезпечення якості повинен складатися звіт, що має містити основні висновки перевірки для забезпечення якості.

У вітчизняних нормативних документах при встановленні порядку перевірки аудиторів та аудиторських фірм не передбачено надання чіткої пріоритетності тим суб'єктам аудиторської діяльності, які здійснюють обов'язковий аудит. Зокрема, існує невідповідність термінів, протягом якого аудитори та аудиторські фірми, які проводять обов'язковий аудит, повинні проходити перевірку систем контролю якості. В існуючій на Україні системі контролю якості аудиту бракує такого важливого елемента як система суспільного (громадського) нагляду, що не дозволяє забезпечити належний рівень незалежності системи контролю якості аудиту. В рекомендаціях ЄС підкреслюється, що будь-яка зовнішня система забезпечення якості повинна бути об'єктивною і незалежною від аудиторської професії. Незалежність забезпечується тим, що орган суспільного нагляду повинен прийняти на себе повну відповідальність за зовнішню систему забезпечення якості діяльності аудиторів та аудиторських фірм, які виконують аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес. В якості такого органу не можуть призначатися асоціації, спілки або інші органи, пов'язані з бухгалтерською або аудиторською професією.

Всі фінансові питання, пов'язані з функціонуванням системи забезпечення якості не повинні бути предметом розгляду особами або організаціями, які представляють або іншим чином пов'язані з бухгалтерською, аудиторською професіями або аудиторськими фірмами (такі особи або організації не повинні мати право схвалювати або відхиляти рішення, пов'язані з такими фінансовими питаннями). Якщо фінансування системи забезпечення якості здійснюється аудиторами або аудиторськими фірмами, які підлягають інспектуванню, фінансові платежі повинні бути обов'язковими і виконуватися на періодичній основі.

Отже, систему зовнішнього контролю якості аудиту в Україні не можна розглядати як повноцінну, а вище викладені неузгодженості з вимогами міжнародних документів повинні бути враховані при розробці напрямків розвитку вітчизняного аудиту, враховуючи євроінтеграційний курс нашої країни.

Список використаних джерел

1. Директива 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2006 року про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності (Directive 2006/43/EC on statutory audit of annual accounts and consolidated accounts) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_844.
2. Концептуальна основа контролю аудиторської діяльності в Україні, затверджена рішенням АПУ від 27 вересня 2007 року №182/3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua/files/reestr/1818624331.pdf>.
3. Положення про зобов'язання організацій – членів МФБ 1 «Забезпечення якості» (Statement of membership obligations (SMO) 1 “Quality assurance”) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ifac.org/Members/Downloads/Statements_of_membership_obligations_NOV2006.pdf
5. Рішення АПУ від 25 лютого 2010 року №211/6 «Про затвердження результатів зовнішніх перевірок систем контролю якості, створених аудиторськими фірмами та аудиторами» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://apu.com.ua/files/ris/1387274715.doc>.

Оліховська Наталія

студентка

Науковий керівник: к.е.н, доцент Долбнева Д. В.

Львівський національний університет ім. Івана Франка

м. Львів

АУДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Становлення і розвиток аудиторської діяльності в Україні розпочався зі здобуттям незалежності в 1991. Саме в той час державний сектор мав значні потреби в глобальних перевірках передусім у зв'язку з масовими приватизаціями об'єктів, які відбувалися в той час та розвитком приватних підприємств, власники яких не могли контролювати їх у повному обсязі.

Попри те юридично аудиторську діяльність в нашій державі було розпочато у 1993 р. з прийняттям Закону України „Про аудиторську діяльність”.

Розглядаючи закон України “Про аудиторську діяльність”, насамперед потрібно визначити що ж являє собою аудит. Відповідно до цього документу аудит – це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам